

DUŻY EKTRAN, WIELKIE FILMY, NAJWYŻSZA CYFROWA JAKOŚĆ,

czyli Projekt KinoRP: kolejna odsłona

W 2008 roku na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni specjalnym kinowym pokazem zrekonstruowanego cyfrowo filmu Pociąg zainicjowaliśmy projekt KinoRP. Nowa cyfrowa wersja arcydzieła Jerzego Kawalerowicza została przyjęta entuzjastycznie, podobnie jak kolejne prezentowane przez nas filmy po rekonstrukcji: Matka Joanna od Aniołów, Sanatorium pod Klepsydrą, Austeria. Niektóre pokazy skierowane były przede wszystkim do środowiska filmowego i medialnego, a ich celem było przybliżenie założeń i celów projektu KinoRP. Wśród widzów znalazły się także osoby niezwiązane zawodowo z kinem, np. uczestnicy krakowskiego Festiwalu Kultury Żydowskiej, na których cyfrowe wersje filmów Wojciecha Hasa i Jerzego Kawalerowicza zrobiły równie duże wrażenie, co utwierdziło nas w przekonaniu, że nasze działania mają głęboki sens i warto było podjąć się tego zadania.

Tej jesieni zapraszamy na kolejną odsłonę naszego przedsięwzięcia: 9 listopada 2009 roku premierą zrekonstruowanego cyfrowo filmu Popiół i Diament rozpoczynamy wprowadzanie cyfrowych kopii do kin. Wybór tytułu jest nieprzypadkowy: 51 lat temu narodził się kultowy aktor w wybitnym filmie. Jesteśmy przekonani, że projekt KinoRP i nowa cyfrowa kopia dadzą Maćkowi Chelmickiemu prawdziwą nieśmiertelność, a samemu filmowi – podobnie jak innym przez nas rekonstruowanym – nowe i długie kinowe życie.

Ocalić od zniszczenia

Ten nowy etap – dystrybucja kinowa – jest kluczowy dla naszego przedsięwzięcia, którego pierwszym i podstawowym celem jest ochrona - poprzez cyfryzację - dziedzictwa polskiej

kinematografii przed zniszczeniem. Od lat mówi się o konieczności stworzenia cyfrowego archiwum polskiego kina – projekt KinoRP wciela tę ideę w życie, jednocześnie wysoko ustawiając poprzeczkę. Jesteśmy zainteresowani najwyższym standardem cyfryzacji zasobów audiowizualnych - jakością 2K (lub wyższą) - odpowiadającym wymogom produkcji kinowych. Zgodnie z Raportem o digitalizacji dóbr kultury ma nią zostać objęte 5% zasobów*. Naszym celem – jako prekursora na gruncie polskim tak rozumianej i w tak dużej skali realizowanej cyfryzacji – jest bowiem ustanowienie najwyższych standardów jakości. Kopie sygnowane marką KinoRP nie mają nic wspólnego z tzw. cyfrowym odświeżeniem czy czysto mechanicznym przeniesieniem zapisu z taśmy światłoczułej na wybrany format cyfrowy. Cyfryzacja w naszym wykonaniu to precyzyjne odtworzenie pierwotnej jakości filmu. Rekonstrukcji dokonujemy aktualnie w doskonale wyposażonych laboratoriach Studia Filmowego TPS i The Chimney Pot. Negatyw filmu jest tam skanowany: każda klatka - zazwyczaj jest ich ponad 100 tysięcy - zapisana w pamięci komputera może być osobno poprawiana. Osobno – przez Toya Studios – naprawiany jest także dźwięk: usuwa się trzaski, uczytelnia dialogi. KinoRP zaprasza do współpracy również inne laboratoria i firmy dysponujące odpowiednim know-how i spełniające wysokie standardy technologiczne.

Ustanowienie najwyższych standardów jakości w procesie cyfryzacji jest niezbędne, by klejnoty polskiego kina zyskały wreszcie odpowiednią oprawę i świeciły dawnym blaskiem. Marka KinoRP ma być nie tylko gwarancją wysokiej jakości, ale też symbolem prymatu sztuki nad techniką, poszanowania praw twórców. Zadaniem realizatorów projektu jest bowiem wydobyć pierwotnej jakości filmu bez ingerowania w jego wartość artystyczną – cały proces odbywa się pod nadzorem i z akceptacją jego twórców. Możliwość nawiązania kontaktu – i współpracy – z autorami to jedno z najważniejszych kryteriów branych pod uwagę przy tworzeniu listy dzieł przeznaczonych do rekonstrukcji. Pokaz filmu w nowej cyfrowej wersji, która pozwala w pełni dostrzec i docenić wszystkie jego wizualne i artystyczne walory, to ze strony nas, ludzi kochających polskie kino, także rodzaj podziękowania twórcom za ich pracę i wkład w rozwój kinematografii. Część autorów – jak Jerzy Kawalerowicz i Wojciech Jerzy Has - nie doczekała niestety tej chwili, tym bardziej więc cieszymy się, że w przypadku Popiołu i Diamentu w proces rekonstrukcji zaangażowani byli zarówno reżyser filmu Andrzej Wajda, jak i operator Jerzy Wójcik. Obaj zresztą – podobnie jak Jerzy Hoffman, Witold Sobociński, Wiesław Saniewski, Marek Koterski, Jan Laskowski i inni polscy filmowcy znający efekty naszej pracy – wielokrotnie wyrażali poparcie dla projektu KinoRP, co stanowi dla nas dodatkową motywację do dalszych działań.

Drugie życie

I równie głęboko jak my są przekonani, że cyfryzacja to jedyna szansa nie tylko na ocalenie ich filmów poprzez stworzenie cyfrowych kopii wysokiej jakości, ale też drugie życie arcydzieł polskiego kina w świecie współczesnych technologii. A to nowe życie – w co mocno wierzymy – zacznie się właśnie tej jesieni, dzięki współpracy z siecią Multikino i Silver Screen, które jako pierwsze kina w Polsce wprowadzą comiesięczne seanse z klasą polskiego filmu. Począwszy od listopada, co miesiąc – a ściślej w każdy 2. poniedziałek lub wtorek miesiąca – w kinach całego kraju pokazany zostanie jeden ze zrekonstruowanych cyfrowo filmów. W najbliższych miesiącach będą to kolejno: Popiół i Diament (listopad), Austeria (grudzień), Pociąg (styczeń). Lista premier będzie uzupełniana o kolejne tytuły. Pokazy w Multikinie i Silver Screen poprzedzać będzie kampania promocyjna w kinach, prasie, radiu, telewizji i internecie – dzięki niej chcemy dotrzeć do możliwie najszerzej widowni, zwłaszcza młodej, bo KinoRP to projekt w dużej mierze edukacyjny, realizowany z myślą o najmłodszym pokoleniu widzów. Chcielibyśmy, żeby młodzi ludzie, wychowani już w świecie technologii cyfrowych, poznawali najwybitniejsze polskie filmy w najlepszej jakości – i na dużym ekranie, bo filmowa magia ciągle najmocniej działa właśnie w sali kinowej. W zamierzeniu każdy film pokazywany będzie co najmniej raz w miesiącu na dwóch seansach: przedpołudniowym dla zorganizowanych grup szkolnych i wieczornym dla widzów indywidualnych. Liczba projekcji – w zależności od zainteresowania – może być zwiększona.

...w kolejnych wcieleniach

Zainicjowana jesienią dystrybucja kinowa to w naszym zamierzeniu dopiero początek nowego i długiego życia rekonstruowanych obrazów, bo KinoRP to projekt długofalowy, łączący elitarność z powszechnością, tak by każdy widz, niezależnie od swoich odbiorczych preferencji, miał stały dostęp do wybitnych polskich filmów w najwyższej cyfrowej jakości. Dlatego też specjalna seria arcydzieł polskiego kina ukaże się na płytach blu-ray, a później zostanie pokazana przez kanały telewizji HD. Wyróżnikiem projektu jest wysoka jakość, stąd rezygnujemy z nośników takich jak płyty dvd, które nie mogą jej zapewnić.

Chcąc dodatkowo podkreślić edukacyjny charakter projektu, stworzymy w kinach specjalne zbiory cyfrowych kopii filmów dla szkół, tak by młodzi ludzie mogli poznawać najwybitniejsze polskie filmy w najwyższej jakości.

Dzień premiery filmu *Popiół i Diament* – 3 października 1958 roku – to jedna z najważniejszych dat w historii polskiego kina. Wierzymy, że powtórna, po ponad 50 latach, premiera arcydzieła Andrzeja Wajdy, czyli pokaz jego cyfrowej wersji 9 listopada 2009, otworzy kolejny jej rozdział, tym razem dbałości o perfekcję prezentacji dorobku polskiej kinematografii.

Partnerzy projektu, czyli kto za tym stoi?

KinoRP jest wspólnym projektem Cyfrowego Repozytorium Filmowego i Studia Filmowego KADR przy współpracy Studia Filmowego OKO i Filмотeki Narodowej. Projekt KinoRP ma charakter otwarty, co oznacza, że zapraszamy do niego inne podmioty, które identyfikują się z projektem i mogą wnieść do niego nowe wartości.

**Program digitalizacji dóbr kultury oraz gromadzenia, przechowywania i udostępniania obiektów cyfrowych w Polsce 2009-2020 – raport opracowany na zlecenie MKiDN, w ramach raportów o Stanie Kultury.*